
शब्दरूपी ताईत

दुपारी चार-साडेचारची वेळ होती. माझ्या ऑफिसमध्ये एक मध्यम उंचीचा, धड्याकड्या शरीरयष्टीचा गृहस्थ आला. त्याचा चेहरा चौरस होता आणि डोळे बारीक होते. म्हणाला, “मी विष्णू. साहेब, मला माझे भविष्य जाणून घ्यायचे आहे.” असे म्हणत त्याने हात पुढे केला.

त्याच्या हातावरून त्याचे शिक्षण फार नाही हे मला कळाले; मग त्याच्या व्यवसायाबद्दल सांगितले, की जमीन, वाळू अशा उद्योगांशी तुझा संबंध आहे. जमिनीपासून फायदा होईल. खाद्य-व्यवसायातही चांगल्या प्रकारचे यश मिळू शकेल.

मला एक प्रकर्षाने जाणवले, की त्याला शत्रू खूप आहेत. हे शत्रू व्यवसायाशी निगडित आहेत आणि त्यांच्यापासून त्याला त्रास होणार आहे. त्याने सांभाळून राहायला पाहिजे.

मी त्याला सांगितले, “विष्णू, मला वाटते की तुला शत्रूपासून खूप त्रास आहे. त्यामुळे तुला सावध राहायला पाहिजे. स्वतःची गुपिते कुणाला फारशी सांगू नकोस. नाही तर घातपाताचा प्रयत्न होईल.”

तो हसला, म्हणाला, “खरे आहे तुम्ही म्हणता ते. मला खरेच खूप शत्रू आहेत.” “ते ठीक आहे; पण तू सावध राहण्याचे काम कर म्हणजे झाले.” मी म्हणालो.

तो बरे म्हणाला, “आणखी एक गोष्ट आहे.” मी सांगितले, “तुझ्यावर प्राणघातक हल्ला होणार आहे. तो खूप भयानक असेल. त्याची तुला खूप मोठी किंमत मोजावी लागेल. तो आघात खूप मोठा असेल; पण त्यातून तू वाचशील. निश्चितपणे वाचशील. तुझे आयुष्य भरपूर आहे. त्याची चिंता करू नकोस. तुझ्यावर हल्ला होणार हे मात्र तू लक्षात ठेव आणि तो काळ जवळच आहे. साधारण वर्षभराच्या आत. तेव्हा तू स्वतःला जप.”

त्यानंतर खूप दिवस गेले. विष्णूचे काय झाले काही कळायला मार्ग नव्हता. एकदा अचानक विष्णू माझ्यासमोर दत्त म्हणून हजर झाला.

“पाच मिनिटे द्या पटवर्धनसाहेब.” आत आला आणि माझे पायच धरले त्याने.

“अरे, अरे काय करतोयस?”

“नाही, नाही साहेब, माझ्यावर तुम्ही फार मोठे उपकार केले आहेत,” विष्णू.

“मी? ते कसे?” मी विचारले.

“साहेब, तुमचे शब्द खरे ठरले. तुम्ही म्हणाला होता, माझ्यावर प्राणघातक हल्ला होणार आहे. खरेच तो झाला. मी माझ्या घराकडे जात असताना माझ्या विरोधातल्या व्यक्तीने मला पाहिले आणि मला काही कळायच्या आत माझ्या मागे दोन-तीन माणसे लागली आणि माझ्या घरात घुसण्याचा प्रयत्न केला. मी पहिल्या मजल्यावर राहत असल्याने पटकन घरात शिरलो आणि दरवाजा बंद केला. तेव्हा लक्षात आले, की माझे काही खरे नाही. मी क्षणाचाही विलंब न करता पहिल्या मजल्यावरून खाली उडी मारली; पण त्यांनी बेछूट गोळीबार केला. मला गोळ्या लागल्या. पाठीवर लागली, डोक्यावर लागली. पण, मी तसाच त्याच्यावर हात धरून पळत पळत गेलो. सुदैवाने जवळच एक रिक्षा उभी होती. रिक्षात बसलो. रिक्षावाल्याला काही कळाले नाही. मी म्हणालो, ‘हॉस्पिटल, चल लवकर.’

रिक्षा हॉस्पिटलमध्ये शिरल्यावर धावतच आत गेलो. ‘माझ्या पाठीत गोळ्या घुसल्यायत, लवकर काढा.’ तिथले इमर्जन्सी पाहणारे डॉक्टर तयार होईनात. ‘ही पोलीस केस आहे. काही झाले तर?’ त्यांनी शंका काढली.

“काहीही होणार नाही. माझी गोळी काढा. मला आता सहन होत नाहीये.

“त्यांनी स्ट्रेचर आणले. मी स्ट्रेचरवर झोपलोच नाही. धावत ऑपरेशन थिएटरमध्ये गेलो. सगळे डॉक्टर माझ्याभोवती जमले. मला ग्लानी येत होती. ते आपापसात बोलत होते, ‘जखम खूप खोल आहे. या माणसाचे काही सांगता येत नाही. काय करावे?’

मी त्यांना तशाही अवस्थेत म्हटले, की ‘तुम्ही काही काळजी करू नका. माझ्या गुरूंनी सांगितलंय मला, की तू मरणार नाहीस. तुला गोळी लागली तरी तू वाचशील. तुला खूप आयुष्य आहे. तुम्ही फक्त उपचार करा!’ असे म्हणता म्हणता मी बेशुद्ध झालो. माझे धाडस बघून डॉक्टरही थक्क झाले. त्यांनी त्यांचे काम सुरू केले.

“काही दिवस मी आराम केला. हळूहळू प्रकृती सुधारत होती. मी एवढ्या मोठ्या हल्ल्यातून बचावलो ते तुमच्या शब्दांमुळे साहेब. गोळी लागली तेव्हाही तुमचेच शब्द आठवले, की ‘तुला दीर्घायुष्य आहे. प्राणघातक हल्ला झाला तरी तू वाचशील.’ या शब्दांनी माझ्यात मणामणांचे बळ आले. मनाची ताकद वाढली. साहेब, तुम्ही हे बोलला नसता तर मात्र मी यातून वाचलो नसतो. तुमचे शब्द ताईत बनले माझ्यासाठी.”

विष्णू भावनांनी ओथंबून बोलत होता. मी म्हणालो, “अरे, मला जे जाणवले ते मी सांगितले. यात माझे कसले कौतुक? आपल्या सगळ्यांचे धागेदोरे त्या वर बसलेल्या सूत्रधाराकडे आहेत.” एवढे मात्र खरे, की आयुष्यातल्या सर्वांत अवघड क्षणी त्याने

माझ्या शब्दांवर ठेवलेला जो विश्वास होता, त्यामुळे त्याला प्रचंड मनोधैर्य मिळाले.
जणू काही परमेश्वरानेच आपल्याला वाचविण्याची ग्वाही दिली असावी, इतक्या दृढ
श्रद्धेने तो त्या प्रसंगातून सुखरूप बाहेर आला.

